

Onderzoek richt aandacht weer op alledaags seksisme

Nieuwe campagne twee jaar na twitteractie #aufschrei

Achtergrond - 4 maart 2015 - Auteur: Marja Verburg

Seksisme op de Duitse werkvloer is wijdverbreid, blijkt uit een nieuwe peiling. Het onderzoek komt twee jaar na het seksismedebat #aufschrei, dat voor veel ophef zorgde. Duitsland “mist een maatschappelijk klimaat waarin open over dit soort ervaringen kan worden gesproken”. Een landelijke campagne moet daar verandering in brengen.

Meer dan de helft van de Duitse werknemers, mannen en vrouwen, heeft wel eens een situatie meegemaakt die volgens de Duitse wet geldt als seksuele intimidatie. 17 procent van de vrouwen en 7 procent van de mannen beoordeelden die situatie ook zelf als seksuele intimidatie. Zowel werknemers als werkgevers zijn nauwelijks op de hoogte van wat ze daartegen kunnen of moeten doen. Dat blijkt uit een peiling van de Antidiskriminierungsstelle ADS van de overheid.

Ruim 80 procent van de werknemers weet niet dat de werkgever verplicht is hen tegen seksuele intimidatie te beschermen. Veel werkgevers en personeelsmanagers kunnen geen maatregelen noemen die hun werknemers moeten beschermen.

Diepe kloof

Het onderzoek maakt volgens Spiegel Online duidelijk dat er een diepe kloof is tussen wat de wet voorschrijft en wat er in de dagelijkse praktijk gebeurt. Volgens de Duitse wet gelijke behandeling vallen onder seksuele intimidatie naast “seksueel bepaalde lichamelijke aanrakingen” ook “opmerkingen met seksuele inhoud” en het “zichtbaar aanbrengen van van pornografisch beeldmateriaal”. Een deel van de mannen ziet schuine grappen, dubbelzinnige opmerkingen en seksueel getinte e-mails sturen naar collega’s niet als seksuele intimidatie, terwijl veel vrouwen dat wel zo ervaren, blijkt uit het onderzoek.

Duitse media besteden veel aandacht aan het onderzoek. Ze vragen experts om duiding en roepen lezers op mee te discussieren.

Duitse media besteden veel aandacht aan het onderzoek. Ze vragen experts om

duiding en roepen lezers op mee te discussieren. Als iets juridisch als seksuele intimidatie geldt maar de betrokkenen het niet zo ervaren, is er dan een probleem? Ja, zeggen sommige experts: dat mensen het niet als probleem zien, toont aan hoe normaal dit niet-normale gedrag is geworden.

#aufschrei

Dat Duitse media zo uitgebreid over het onderzoek berichten, heeft te maken met het seksismedebat dat in januari 2013 voor veel ophef zorgde. Een Stern-journaliste beschuldigde FDP-fractievoorzitter Rainer Brüderle er destijds van ongepaste opmerkingen tegen haar te hebben gemaakt, waarna ze zelf door een aantal hooggeplaatste liberalen werd zwartgemaakt. En een andere journaliste schreef over seksisme in de Piratenpartei.

Tegelijkertijd kwam op twitter onder de hashtag #aufschrei een stroom aan verhalen en ervaringen los over seksistisch gedrag op de werkvloer en in het dagelijks leven. De discussie werd daarna breed gevoerd in kranten en op tv. In juni 2013 was #aufschrei de eerste hashtag die de gerenommeerde Duitse mediaprijs Grimme Online Award won, mede omdat de twitteractie "voor een nieuwe visie op alledaags seksisme" had gezorgd.

"Een bijzonder ernstige, algemeen verkeerde houding van mannen tegenover vrouwen kan ik hier in Duitsland niet herkennen", aldus president Gauck

President Gauck gooide, toen de #aufschrei-gemoederen weer enigszins bedaard waren, nog eens olie op het vuur door de boze reacties van vrouwen op seksistische uitspraken van politici een *Tugendfuror*, een 'deugdenwoede' te noemen. "Een bijzonder ernstige, algemeen verkeerde houding van mannen tegenover vrouwen kan ik hier in Duitsland niet herkennen", aldus Gauck in een [interview met Der Spiegel](#). In een open brief verweten initiatiefnemers van het seksismedebat de president vervolgens een gebrek aan respect voor vrouwen die lijden onder seksisme.

Conservatieve bedrijfscultuur

Dat seksuele intimidatie vooral op de werkvloer voorkomt, komt door de machtsverhoudingen die daar heersen, zegt media-expert en initiatiefnemer van het #aufschrei-debat Anne Wizorek op KarriereSpiegel in [reactie op het ADS-onderzoek](#). "Zeker als je in opleiding bent, een tijdelijk contract hebt of deeltijd werkt, sta je onder druk je mond te houden." Bovendien mist Duitsland "een maatschappelijk klimaat waarin open over dit soort ervaringen kan worden gesproken", aldus Wizorek.

Duitsland heeft een conservatievere en meer door mannen gedomineerde bedrijfscultuur dan Nederland. Zo heerst in Duitse bedrijven voor leidinggevenden bijvoorbeeld een *Anwesenheitskultur*. Veel Duitse managersfuncties worden vervuld door mannen die thuis een vrouw hebben die voor de kinderen zorgt, blijkt uit een studie van het Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung WZB. [Lees daarover meer in het Duitslandweb-dossier 'Vrouwen werk en kinderen in Duitsland'](#)

Nationale actiedag

De ADS heeft een commissie in het leven geroepen die voor het eind van het jaar aanbevelingen moet doen om de situatie te verbeteren. Voorzitters zijn oud-burgemeester van Berlijn Klaus Wowereit en voorzitter van het Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung Jutta Allmendinger. Een idee is om de huidige termijn van twee maanden, waarbinnen mensen melding moeten maken van ongewenst gedrag, te verlengen.

Het onderzoek is voor de ADS de start voor de campagne 'Gleiches Recht. Jedes Geschlecht', met onder meer een nationale actiedag op 16 september.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/10566/onderzoek-richt-aandacht-weer-op-alledaags-seksisme>